Best practice og innovative besætninger i EU?

Rikke Thomsen, Center for Frilandsdyr

Fomål

Identificere og evaluere **'best practice'** og **'innovative'** systemer med forskellige kombinationer af indendørs og udendørs opstaldning

Definition af de to systemer

Best practice systemer:

- Erfarne producenter der har haft det same system I mange år (kan være gamle, ombyggede stalde)
- Producenter der er 'tilfredse' med deres system
- System, besætningstype og –størrelse der er repræsentativ for kommercielle økologiske griseproduktioner I de enkelte lande (kan både være integrerede systemer og systemer med kun en dyregruppe)
- Stabil og høj produktivitet
- God dyrevelfærd

Innovative systemer:

- Nyt system og en ny strategi, der adskiller sig fra best practice systemer og rutiner i de respektive lande
- Stabil produktion og et højt niveau af dyrevelfærd

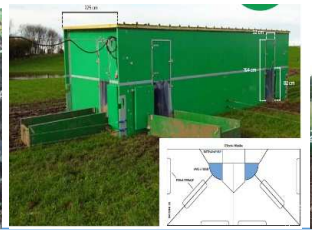

Dataindsamling

- Indsamlet over et år 2019/2020
- Dyregrupper: drægtige søer (og service), fravænningsgrise, slagtegrise
- Ressourcebaserede registreringer:
  - Systembeskrivelse og hygiejne
- Dyrebaserede registreringer:
  - Adfærd og klinik
  - Ledelsesrutiner, arbejdsopgaver og personale
  - Produktivitet
  - Foldrotation og græsdække
  - Sygdomsbehandlinger og vaccinationer

Best practice besætning Tyskland

- ~ 50 søer (Landrace x Large White) insemineret med **Piétrain**
- Om sommeren er drægtige søer på græs, som er en del af sædskiftet
- **Faring indendørs** i stier med udeareal. 2 uger efter flyttes søer og smågrise til **gruppestier.**
- Foderet er 100% økologisk og alt produceres stort set på gården.

(all photos © Thünen Institute)

Best practice Østrig (AT01)

Søer og pattegrise på græs

Søer og smågrise har adgang til græs hele året.
Lav belægningsgrad, god foldmanagement → højt vegetationsdække

Fravænnede grise og slagtegrise indendørs med udeareal

Åbent staldsystem med betongulv, rigelig strøelse og udeklima

Best practice Østrig (AT02, 03, 04)

Indendørs faring med udeareal

Diegivning i grupper.
Specialfoder med biprodukter fra tofu-produktion tildeles på gulvet udendørs

Fravænnede grise og slagtegrise på græs

150 grise holdes på 3,5 ha dyrkede arealer inkluderet i sædskiftet.

120 grise holdes på 3,5 ha dyrkede arealer. Grisene tildeles grovfoder (hø) to gange om ugen.

Best practice Danmark

Søer udendørs på græs hele året rundt:
Drægtige i grupper
Diegivende i individuelle hytter
Kløvergræsfolde del af sædskiftet

Fravænnede grise indendørs:
I store grupper på > 200 svin
Sælges videre ved 30 kg

Fodring:
Både hjemmedyrket og indkøbt tilskudsfoder
Grovfoder hele året til alle dyregrupper

Best practice Italien (IT02)

Drægtige søer, fravænningsgrise og slagtegrise på græs

Drægtige søer går sammen med slagtegrise indtil faring på **permanente græsarealer med kastanjetræer**.

Slagtegrise har 2 ha **permanent græs med træer, buske** og en lille dam.

© Bochicchio

Faring foregår indendørs

En hytte til 2 søer med spaltegulv og et lille udeareal.

Best practice Sverige

Søer

Drægtige i isolerede stalde med halm og udeareal
Adgang til græsfolde om sommeren
Faring i individuelle stier
Laktationsperiode i gruppestier med halmstrøelse → **7 søer pr. gruppe**
Pattegriseskjul med rødt lys for at tiltrække grisene

Fravænnede

Forbliver i gruppestierne efter fravænning. Der installeres ekstra fodertrug når søerne flyttes
Isolerede stalde med halmstrøelse, delvist spaltegulv og udeareal
Adgang til græsfolde om sommeren

Best practice Schweiz

- 200-220 søer i grupper af 30
- To hold drægtige søer har **adgang til græsfolde hver dag**
- Folde med **særlig blanding af græsser** beregnet til væddeløbsbaner

- 20 - 30 søer
- Drægtige søer adgang til **græsarealer, hvis vejret tillader det**
- **Diegivende søer, fravænnede grise og slagtegrise indendørs** med adgang til udeareal

Produktionstal søer

Produktion søer	Sverige	Østrig (AT01)	Østrig (AT02)	Tyskland	Italien (IT1)	Italien (IT2)	Danmark (DK04)	Danmark (DK05)	Schweiz (CH01)	Schweiz (CH02)
Antal søer	168	20	750	50	10	3	540	222	220	64
Gns. lægnummer	4,9	4-5	7	5,9	9	1	3,5	2.7	5	4,5
Foderforbrug/so/år, kg	1367	1000	420	1300	1000	630	1700	1329	1070	180
Gns. antal kuld/so/år	2,1	1,8	2	2.13	1,6	1	1,9	1.99	2,1	1,96
Gns. antal lv. fødte/kuld	16	9-10	12	15,2	5	12	17	17	13,8	12,1
Gns. antal frav./kuld	11,5	8-9	9	10,8	4	10	13	13.1	11	10

Generelt

- Der er stor variation mellem besætninger på tværs af EU → opstaldning ude vs. inde
- Der er stor variation mellem besætninger indenfor de enkelte lande

- Læs faktaark om alle besætningerne

Innovativ besætning Schweiz

https://www.youtube.com/watch?v=RiGhwu-N6xo